

1.4.2015

1 Asia

VR Transpoint Oy:n hinnoittelu maanteiden tavarakuljetuksissa

2 Osapuolet

VR-Yhtymä Oy, Helsinki

Toimenpidepyynnön tekijä:

Marecap Trans Oy, Helsinki

3 Ratkaisu

Kilpailu- ja kuluttajavirasto jättää asian tutkimatta.

4 Asian vireilletulo

Marecap Trans Oy (Marecap) on toimittanut Kilpailu- ja kuluttajavirastolle (KKV) 23.6.2014 päivätyn toimenpidepyynnön, jossa se pyytää virastoa selvittämään VR-konsernin toimintaa maantieliikenteen kansainvälisissä kappaletavarakuljetuksissa. Toimenpidepyynnössä Marecap esittää käsityksensä, että VR-konserni harjoittaa ristiinsubventointia muun toimintansa ja kansainvälisen kappaletavaraliikenteen välillä. Lisäksi Marecap väittää VR:n alihinnoittelevan tieliikenteen kuljetuspalveluitaan tarkoituksenaan vääristää kilpailua ja toisaalta varjella monopolistista hinnoitteluaan Venäjälle suuntautuvassa rautatieliikenteessä.

5 Asiaselostus ja ratkaisun perustelut

Viraston asiassa soveltama tutkimatta jättämistä koskeva säännös:

Kilpailulain 32 §:ssä on säännös asioiden tutkimatta jättämisestä virastossa. Lain 32 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaan asia voidaan jättää tutkimatta, jos ei voida pitää todennäköisenä, että kyseessä on 5 tai 7 §:ssä tai Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 101 tai 102 artiklassa tarkoitettu kielletty kilpailunrajoitus. Asia jätetään tutkimatta 2 momentin 1 kohdan nojalla, jos viraston selvityksen perusteella voidaan kohtuudella olettaa, että menettely ei kuulu kilpailulain tai Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen kilpailusääntöjen soveltamisalaan.

Kilpailulain 32 §:n 2 momentin 2 kohdan mukaan asia voidaan jättää tutkimatta myös, mikäli kilpailua kyseisillä markkinoilla voidaan epäillä kilpailunrajoituksesta huolimatta pitää kokonaisuudessaan toimivana.

1.4.2015

Virasto on tehnyt asiassa tutkimatta jättämistä koskevan päätöksen seuraavin perustein:

Asiassa ei näytä olevan kysymys rajoituksesta, joka kilpailulain 1 §:n tarkoittamalla tavalla vaikuttaisi markkinaprosessin toimivuuteen tai talouden tehokkuuteen.

Ristiinsubventointi on eräs markkinavoiman vipuamisen muoto, jossa määräävässä markkina-asemassa oleva yritys rahoittaa toimintaansa kilpailuilla markkinoilla monopolimarkkinoiltaan saamallaan voitoilla. Oikeuskäytännössä pelkkää ristiinsubventiota itsessään ei ole pidetty määräävän markkina-aseman väärinkäyttönä, vaan ristiinsubventioon puuttuminen edellyttää väärinkäyttöä, joko monopolimarkkinoilla tai kilpailuilla markkinoilla. Käytännössä kilpailuoikeudelliselta kannalta ongelmallisessa ristiinsubventoinnissa on kyse saalistushinnoittelusta, ja ristiinsubventointiväitteiden arvioinnissa tulisikin lähtökohtaisesti käyttää saalistushinnoittelun arviointiperusteita.

Saalistushinnoittelulla tarkoitetaan tilannetta, jossa määräävässä asemassa oleva yritys tarkoituksella altistaa itsensä tappioille tai luopuu voitosta lyhyellä aikavälillä olemassa olevien tai potentiaalisten kilpailijoiden sulkemiseksi pois markkinoilta. Komissio on todennut määräävän markkina-aseman väärinkäyttöä koskevassa tiedonannossaan¹ saalistushinnoittelun olevan vähemmän todennäköistä, jos kyse on alhaisesta hinnasta, jota on sovellettu pitkän aikaa. Olisi epätodennäköistä, että edes määräävässä markkina-asemassa oleva yritys pystyisi pitämään hintojaan pysyvästi alle kustannusten. Koska VR:n kilpailijat, toimenpidepyynnön tekijä mukaan lukien, ovat pystyneet kilpailemaan markkinoilla väitetystä alhaisesta hintatasosta huolimatta, VR Transpointin hinnoittelu ei vaikuta saalistavalta. Maanteiden tavarakuljetuksissa ei myöskään ole merkittäviä absoluuttisia tai strategisia alalle tulon esteitä, mikä osaltaan pienentää saalistuksen todennäköisyyttä. On myös mahdollista, että VR Transpointin alhaisempi hinnoittelu perustuu alhaisempaan kustannustasoon. Myös toimenpidepyynnön tekijä on tuonut tämän mahdollisuuden venäläisen kuljetushenkilöstön osalta esiin.

Kilpailua markkinoilla pidetään kilpailulaissa tarkoitettulla tavalla toimivana silloin, kun markkinoilla on mahdollisesta yksittäisestä kilpailunrajoituksesta huolimatta riittävästi kilpailevia vaihtoehtoja. Maantiekuljetusten markkinoilla toimii lukuisia eri yrityksiä ja kilpailua kyseisillä markkinoilla voidaankin tällä perusteella pitää kokonaisuudessaan toimivana.

Kilpailu- ja kuluttajaviraston tavoitteena on lainsäädännössä tarkoitettulla tavalla puuttua kansantaloudellisesti merkittäviin kilpailunrajoituksiin, joilla on

---

¹ OJ C 45, 24.2.2009, s. 7-20.

1.4.2015

markkinamekanismin yleisen toimivuuden kannalta merkittävä haitallinen vaikutus, tai jotka on kilpailulaissa selvästi kielletty.

Asiassa ei edellä mainituin perustein näytä todennäköiseltä, että kyseessä olisi kilpailulain 5 tai 7 §:ssä tai Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 101 tai 102 artiklassa tarkoitettu kielletty kilpailunrajoitus. Kilpailua kyseisillä markkinoilla voidaan epäilystä kilpailunrajoituksesta huolimatta niin ikään pitää kokonaisuudessaan toimivana. Näin ollen asiassa ei näytä olevan kysymys rajoituksesta, jonka seurauksena kilpailu maanteiden tavarankuljetuksissa on vaarassa poissulkeutua. Kilpailu- ja kuluttajavirasto jättää asian tutkimatta.

Kilpailu- ja kuluttajaviraston päätös tutkimatta jättämisestä ei sisällä arvioita toimenpidepyynnössä epäillyn kilpailunrajoituksen lainmukaisuudesta. Mikäli virasto saa uutta tietoa, jonka perusteella on syytä epäillä, että asiassa käsitellyllä toiminnalla on merkitystä terveen ja toimivan taloudellisen kilpailun kannalta, virasto voi ottaa asian uudelleen käsiteltäväksi.

6 Sovelletut säännökset

Kilpailulaki (984/2011) 32 §

7 Muutoksenhaku

Kilpailu- ja kuluttajaviraston tässä asiassa antamaan päätökseen saa hakea muutosta markkinaoikeudelta kilpailulain 44 §:n mukaan siinä järjestyksessä kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Valitusosoitus on liitteenä.

8 Lisätiedot

Lisätietoja antaa tutkija Anna-Mari Sajaniemi, puhelin 029 5053343, sähköposti etunimi.sukunimi@kkv.fi sekä apulaisjohtaja Valtteri Virtanen, puhelin 029 5053621, sähköposti etunimi.sukunimi@kkv.fi

Apulaisjohtaja

Valtteri Virtanen

Päätös
Dnro 285/KKV14.00.00/2014

4 (4)

1.4.2015

Tutkija

Anna-Mari Sajaniemi